

## EQUIVOCATS

**D**esprés d'anys de crisi, de retallades i d'austeritat, la consigna ara és llançar missatges d'optimisme: ja hem tocat fons i el pitjor ha passat. Els governs autonòmic i central s'atribueixen l'èxit en alguns indicadors macroeconòmics, com la contenció de la prima de risc, l'increment de les exportacions o la bona temporada turística (en nombre de visitants) d'enguany a les illes.

Però continua havent-hi sis milions de persones aturades, continua baixant la despesa i per tant la qualitat dels serveis públics, continua tancada l'aixeta del crèdit... En definitiva, la crisi continua més present que mai i, el que és encara pitjor, les esperances de superació van minvant entre la ciutadania.

Avui volem polsar les percepcions de la ciutadania envers la crisi socioeconòmica i sobre les polítiques que s'estan seguint per intentar sortir-ne. N'avançam la conclusió principal: el rumb adoptat pels nostres governants és erroni i cal explorar altres alternatives.

## POSICIONAMENT CIUTADÀ (XLII)

### LES POLÍTIQUES CONTRA LA CRISI GAIREBÉ TOTHOM EN CONTRA

**T**otes les estratègies i actuacions adoptades pels equips de govern de Balears i de l'estat estan guiades per dues idees força: primera, el més important és assolir l'**objectiu de dèficit**, doncs a partir de llavors la situació econòmica millorarà; segona, les **polítiques d'austeritat** seguides fins ara són les úniques possibles per sortir d'aquesta greu situació.

De fet, diuen que les mesures són doloroses i que són conscients dels **terribles efectes** que poden tenir sobre milers de famílies, però demanen paciència a la ciutadania.

Una ciutadania que, com se pot comprovar a la taula inferior, no comparteix aquesta visió, doncs únicament un 8% de la població opina que la política actual és l'**única alternativa** per sortir de la crisi. També hi ha un petit percentatge que creu que les mesures adoptades són **necessàries** però inútils sinó se

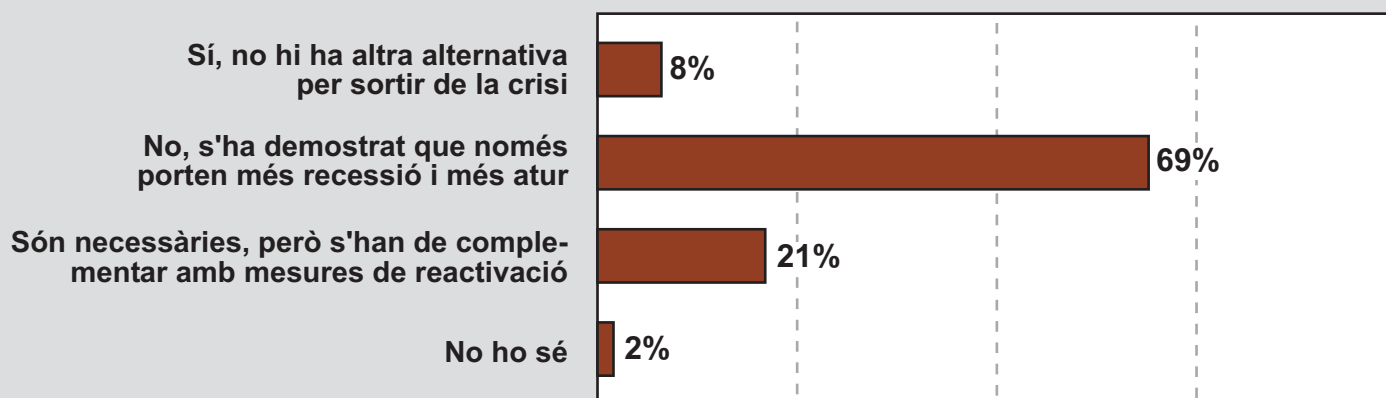
complementen amb **mesures de reactivació econòmica**, ara per ara gairebé inexistents.

A l'altra banda, una gran majoria de ciutadans aposta per un canvi de rumb, doncs creu demostrat que aquesta austeritat mal entesa només ha provocat i **provocarà més recessió i més atur**. Aquest gruix de persones critiquen que els que prenen les decisions se preocupin més per les grans xifres (deute, dèficit, prima de risc...) que pels problemes de les famílies.

Ens trobam, doncs, dins un **cercle viciós** difícil de rompre: a més retallades, més atur; a més atur, menys consum; a menys consum, impossibilitat de reactivació econòmica i de creació de llocs de feina. Això obligarà reduir la recaptació via impostos i incrementar la despesa pública en prestacions, el que, de nou, obligarà a fer més retallades.

TAULA 1

### SON ADEQUADES LES POLÍTIQUES D'AUSTERITAT I LES RETALLADES?



Font: Baròmetres Gadeso Novembre 2013

Mostra: 900 entrevistes. Marge d'error màxim: +- 3,3%. Nivell de confiança del 95,5%. Treball de camp: Setembre 2013.

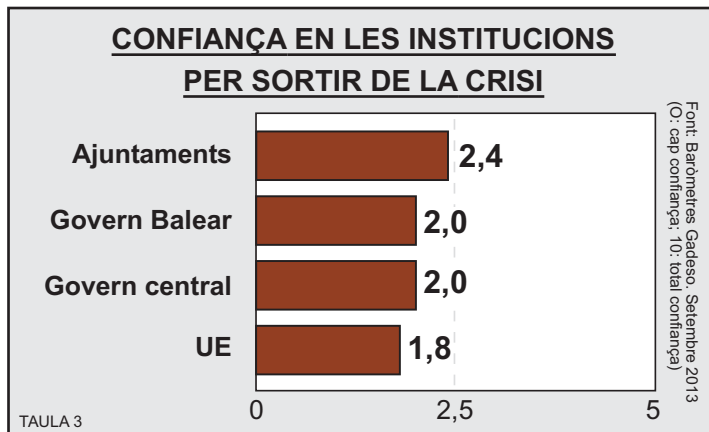
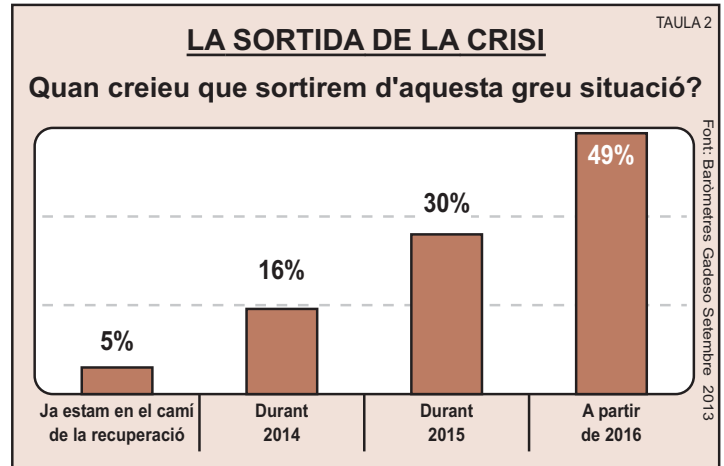
# CRISI: QUAN I COM EN SORTIREM?

Ja hem vist que una gran majoria de ciutadans se mostra contrari a les polítiques d'austeritat que s'estan seguint per intentar sortir de la crisi. En aquesta pàgina volem analitzar quan creuen els illencs que s'arreglarà la situació actual i quina confiança tenen dipositada en les diverses institucions que, al manco en teoria, han de posar les bases de la recuperació. Per últim, però no menys important, sabrem si creuen que les mesures aplicades són conjunturals o definitives.

La taula adjunta deixa palès el pesimisme de la ciutadania illenca envers la sortida de la crisi. Així, únicament un 5% comparteix la **visió positiva** del Govern de les Illes Balears, que afirma veure símptomes clars de recuperació. Mentrestant, un 16% creu que la situació **millorarà durant l'any que ve** i un 30% aposta pel **2015**.

No obstant, i com se pot veure, una majoria **no creu que la situació millori abans de 2016**, amb totes les conseqüències negatives que això pot tenir sobre l'estructura social i laboral de la nostra comunitat.

Val a dir que les contínues revisions econòmiques dels diversos organismes i institucions (amb l'habitual falta de concordància entre ells) i la manca de resultats tangibles tampoc no ajuden a millorar la visió de la ciutadania.



Sempre s'ha dit, i és ver, que el gruix dels llocs de feina el crea la iniciativa privada, però en una situació com l'actual cal que les **institucions públiques** recuperin el **lideratge** perdut i creïn les bases perquè la recuperació econòmica sigui possible. Això no significa gastar sense mesura, sinó impulsar unes condicions adequades per afavorir el creixement, encara que allunyi temporalment la reducció del deute i del dèficit.

Malauradament, la **confiança** de la ciutadania en les institucions de referència se troba **sota mínims**, doncs no les veuen capaces de solucionar la situació ni de, almanco, pal·liar els seus efectes més negatius sobre les famílies de la nostra comunitat.

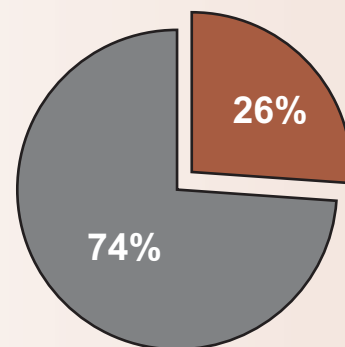
## MESURES TEMPORALS O DEFINITIVES?

Una de les preguntes més importants que ens hauríem de fer és si les polítiques i mesures adoptades pels nostres governants són únicament **conjunturals** o, ben al contrari, són **definitives**.

La gràfica adjunta mostra com només un de cada quatre illencs creu que **responen a una situació temporal** i que, un cop solucionada, s'aniran abandonant. Ben al contrari, una majoria de ciutadans (74%) opina que suposaran un **canvi de model econòmic i social** i se mostren preocupats pel progressiu debilitament que està patint el nostre estat del benestar.

A la pàgina següent analitzarem més concretament l'opinió ciutadana sobre les mesures en educació, sanitat, economia i treball.

## Creieu que les polítiques i mesures adoptades per solucionar la crisi són...



- Conjunturals, s'abandonaran quan la situació millori
- Estructurals, suposen un canvi de model econòmic i social

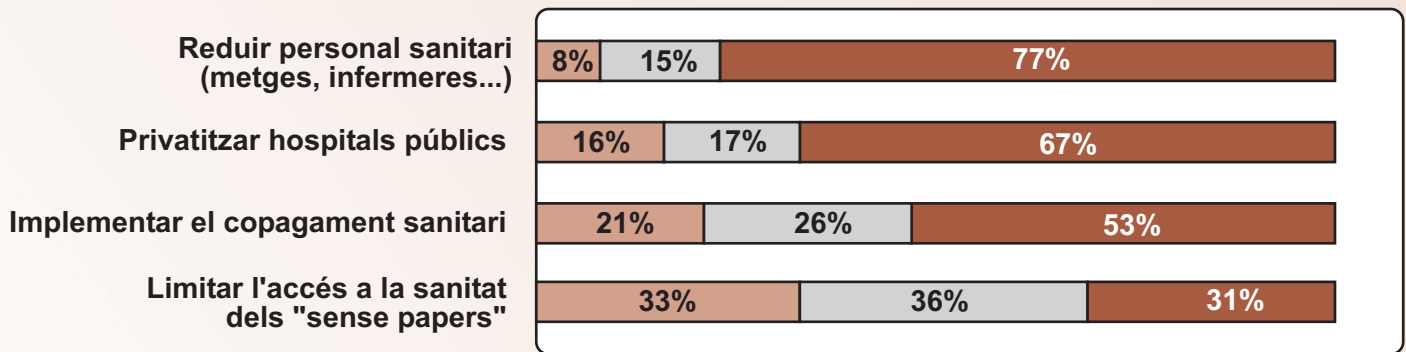
# EN CONTRA DE L'ESTAT DEL BENESTAR?

Estan d'acord els ciutadans amb les mesures "anticrisi"? S'està desmantellant l'estat del benestar? En general, el gruix de la població se mostra contrària a la majoria d'actuacions en matèria educativa, sanitària i econòmica-laboral. Destaquen el rebuig que genera la reducció de personal sanitari i docent, dons suposarà una reducció en la qualitat del servei. Tampoc no agrada gens la proposta de l'FMI i la patronal de reduir els salaris per guanyar en competitivitat doncs, sumat a l'increment de la pressió impositiva, afecta greument a la capacitat de consum dels ciutadans.

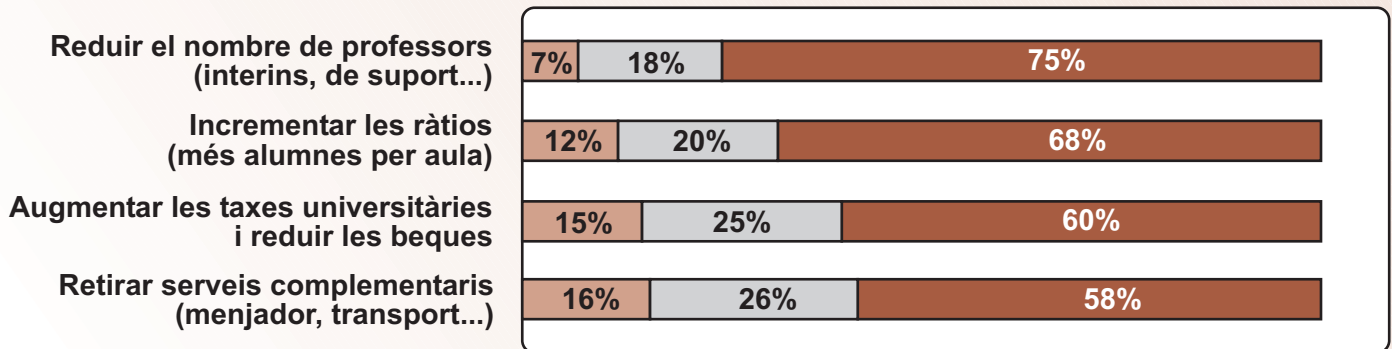
## MESURES "ANTICRISI" - Grau d'acord ciutadà

■ Hi estic d'acord    □ No m'agraden, però són necessàries    ■ Hi estic en contra

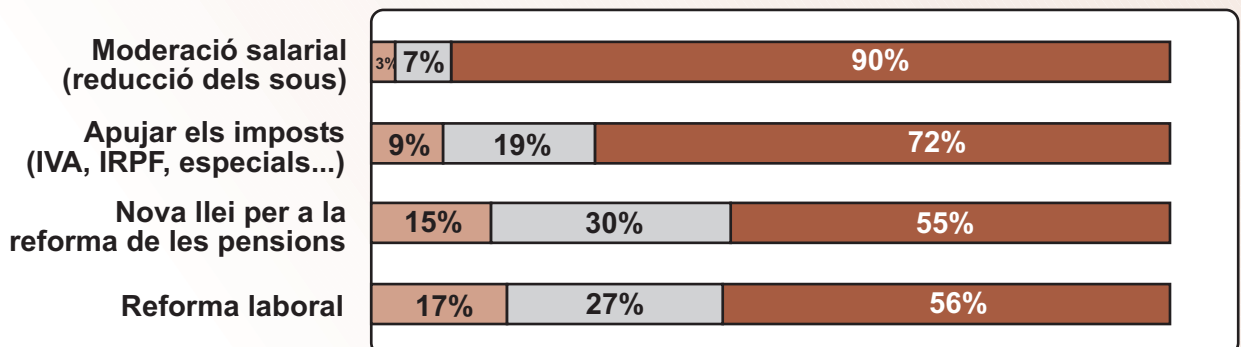
### SANITAT



### EDUCACIÓ



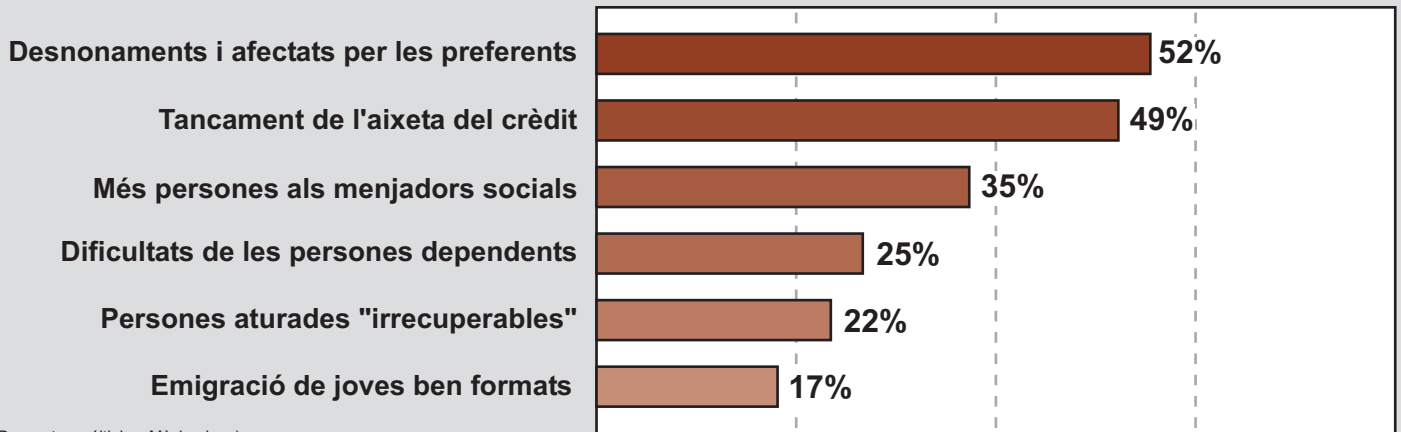
### ECONOMIA - TREBALL



# ELS ALTRES EFECTES DE LES MESURES

És obvi que la crisi econòmica i l'estratègia que s'està seguint per superar-la tenen conseqüències molt greus sobre l'economia i l'estructura laboral d'Espanya i de Balears (atur, precarietat, tancament d'empreses, dificultats econòmiques...), però aquí hem volgut proposar un conjunt de situacions concretes originades o agreujades per la situació actual. A més, també hem volgut analitzar si el comportament de la ciutadania s'ha vist modificat per la crisi, és a dir, si som més reivindicatius o, ben al contrari, predomina l'apatia.

TAULA 6  
**DE LES SEGÜENTS SITUACIONS, QUINA CREIEU QUE ÉS LA MÉS GREU?**



Font: Baròmetres Gadeso Setembre 2013

(Respostes múltiples. Màxim dues)

Dins les situacions concretes que hem proposat als enquestats, els **desnonaments** de famílies que no poden fer front als seus compromisos amb les entitats financeres i el gran nombre d'afectats per les **participacions preferents** ocupen el primer lloc en gravetat. Són situacions que han mobilitzat molta de gent i, vistos els drames personals i la impunitat de la que semblen gaudir els bancs, és necessari i urgent revisar la llei hipotecària i evitar que se tornin a donar aquestes "estafes".

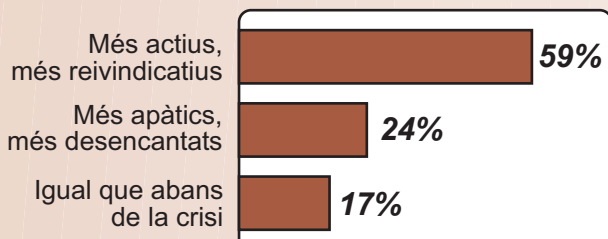
El segon lloc l'ocupa el tancament de l'aixeta del crèdit. El rescat bancari amb ingents quantitats de doblers públics se suposava que faria fluir de nou el crèdit a famílies i a empreses. No obstant, són pocs els que ho aconsegueixen i les condicions imposades són cada cop més dures.

En tercer lloc se situen les milers de famílies que se veuen obligades a acudir als **menjadors socials** per poder alimentar-se. El més significatiu és que no se tracta únicament de pobres en el sentit clàssic del terme, sinó també de persones que han perdut la seva feina i que no tenen cap tipus d'ingrés. L'increment de les **dificultats de les persones dependents** per manca de recursos també preocupa a un percentatge significatiu de la població.

Les dues darreres situacions fan referència al mercat laboral. La primera, l'augment de persones **aturades "irrecuperables"**, sobretot majors de 45 anys que tenen escasses possibilitats de tornar a tenir un treball. La segona, el creixent nombre de **joves molt ben formats** que se veuen obligats a cercar feina a altres països.

## EFECTES SOBRE ELS COMPORTAMENTS SOCIALS

Creieu que la crisi i les polítiques adoptades han fet que els ciutadans de les illes siguin...



Una de les poques conseqüències positives que podem extreure de la crisi és que la ciutadania està cada cop més conscienciada, és **més activa i reivindicativa i lluita** pels seus drets. Al manca així ho percep un percentatge significatiu dels enquestats. Els que creuen que els ciutadans són més **apàtics** i estan més **desencantats** ja són minoria. És interessant veure com poc a poc s'abandona l'individualisme i se pren consciència que sense la unió de tots és impossible avançar i sortir enfortits d'aquesta situació. El contrari ens abocaria a una societat dual, descohesionada i sense futur.

TAULA 7

Font: Baròmetres Gadeso. Setembre 2013